

Autor si zvolil téma, které je pouze dílem zpracováno, ačkoli si zaslouží i vzhledem k výjimečnému významu, a to nejen z hlediska československých dějin, zvýšenou pozornost. Pozitivní československo-izraelské vztahy, jež navazovaly na česko-židovské vztahy doma i mimo české země, vyvrcholily zdánlivě zcela nečekaně v inscenovaných politických procesech 50. let s výrazným antisemitským akcentem. Tuto složitou linii se autorovi podařilo velmi dobře zachytit.

Tomáš Habermann vycházel z dostupné odborné literatury, a to jak české, tak i anglické a domnívám se, že nic nepřehlédl. Pramenným východiskem mu byly vedle publikovaných edicí jednak Archiv ministerstva zahraničních věcí, Národní archiv a Archiv bezpečnostních složek. Z denního tisku se autor soustředil na Rudé právo, politickou tribunu KSČ. Propojení těchto pramenů mu dalo možnost sledovat i „druhý plán“ práce, a sice vztah „nového“ Československa k Židům (užívám autorem použitý pravopis), a sice v obou rovinách – k novému státu a k vlastnímu židovskému obyvatelstvu, s nímž se „vypořádalo“ v inscenovaných procesech proti sionismu.

Práce je přehledně členěna chronologicky a věcně, jen asi desítky stran je věnována jinak oblíbené vojenské technice, pozornost se soustřeďuje na ostatní aspekty československo-židovských či československo-izraelských vztahů, ačkoli „žatecká akce“ je jistě nepřehlédnutelnou součástí vzájemných vztahů.

To, co bych vyzdvihla, je střízlivost, s níž je posuzována československá pomoc Izraeli, bez zbytečného přeceňování (i podceňování).

Za výjimečně kvalitní a zajímavou pokládám kapitolu o jednání s československou vládou o tzv. transferovou kvótu a s ní spojenými problémy. Stejně tak pokus o vyčíslení zbrojní pomoci Izraeli přináší nejen sumarizaci sporných údajů, ale i kompetentní interpretaci dostupných údajů.

Práce je napsána vyspělým jazykem, se znalostí pramenů i literatury. Navrhuji ji hodnotit jako výbornou a minimálně její část je vhodná k okamžité publikaci.

Alena Míšková

14. 5. 2011